

- генеральний департамент захисту прав особи,
- поліцейська академія – на правах департаменту,
- поліцейські ділянки, що здійснюють діяльність по охороні громадського порядку.

Сферою представництва інтересів осіб у судах, захистом їх прав, наданням юридичних консультацій займаються адвокати, що мають отримати високий рівень правової та релігійної освіти, окремі аспекти юридичної діяльності також здійснюють юрисконсульти, надаючи юридичне супроводження діяльності фірм та компаній.

Тим самим, основні риси мусульманського права знаходять своє відображення й у специфіці юридичної діяльності ісламських країн.

У сучасному світі мусульманська правова система співіснує з іншими правовими системами, зазнаючи вплив процесів гармонізації в різних сферах суспільного життя, і, перш за все, у правовій сфері, але при цьому залишається самостійною, своєрідною правовою системою, що здійснює вплив на багатомільйонні маси людей.

Список використаних джерел:

1. Бехруз Хашматулла Еволюция исламского права: теоретико-компаративистское исследование – Дис..... д-ра юрид.наук.: 12.00.01. - Одеса, 2006. - 410 с.

**Старший науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем
забезпечення публічної безпеки і
порядку НАВС**

Федоровська Наталія Володимирівна

СЕКТОР ПРЕВЕНЦІЇ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ: СТРУКТУРА, ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ

Важливим кроком у реформуванні правоохоронних органів є створення Національної поліції – центрального органу виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Відповідно до статті 13 Закону України «Про Національну поліцію» систему поліції складають: центральний орган управління поліцією та територіальні органи поліції [1].

На території районів, міст, районів у містах, де не створено підрозділи патрульної служби Департаменту патрульної поліції Національної поліції України, поліцейські послуги надаються відокремленими структурними підрозділами головних управлінь Національної поліції в областях (далі – відділи, відділення поліції), які функціонують за новою структурною побудовою.

Так, структурна побудова відділів та відділень поліції ґрунтується на створенні принципово нових (нетипових для колишніх органів внутрішніх справ) підрозділів патрульної поліції, кожен з яких складається з 4 однакових за штатною побудовою секторів реагування патрульної поліції та сектору превенції.

Сектор превенції організовує заходи із забезпечення публічної безпеки та безпеки дорожнього руху, координує діяльність дільничних офіцерів поліції, забезпечує роботу дозвільної системи, а також профілактики злочинності у дитячому середовищі (ювенальної превенції). Безпосереднє керівництво сектором превенції здійснює заступник начальника відділу (відділення) – керівник патрульної поліції.

В свою чергу, штатна структура сектору превенції складається з наступних посад: начальник, заступник начальника, старші інспектори, інспектори (із забезпечення публічного порядку, ювенальної превенції, дозвільної системи, дорожнього нагляду), старший дільничний офіцер поліції, дільничний офіцер поліції, помічник дільничного офіцера поліції.

Оптимальна кількість дільничних офіцерів поліції для відділу (відділення) поліції визначається із розрахунку 1 дільничний офіцер поліції на 7–12 тис. населення з урахуванням площі території, кількості населених пунктів, специфіки регіону, проблем територіальних громад.

Кількість старших інспекторів, інспекторів (із забезпечення публічного порядку, ювенальної превенції, дозвільної системи, дорожнього нагляду) визначається за наступним

принципом:

- інспекторів із забезпечення публічного порядку: 1 посада на 50-55 тис. населення;
- інспекторів ювенальної превенції: 1 посада на 10 тис. неповнолітніх осіб;
- інспекторів дозвільної системи: 1 посада на 1000-1200 власників вогнепальної зброї, та спеціальних засобів (для відстрілу набоїв споряджених гумовими кулями, сльозогінної та дратівливої дії);
- інспекторів дорожнього нагляду: визначається керівником відділу, відділення поліції залежно від розвиненості дорожньо-транспортної мережі та кількості зареєстрованих транспортних засобів.

За умови перевищення визначених норм у кожному відділі (відділенні) поліції можливе додаткове уведення посад старших інспекторів.

У разі, коли фактичні показникові параметри території обслуговування нижчі за встановлені норми, можливе уведення оптимальної кількості посад старших інспекторів, інспекторів з покладанням на них об'єднаних функцій за напрямками роботи [2].

За дільничним офіцером поліції наказом начальника відділу (відділення) поліції закріплюється адміністративна дільниця, якій надається відповідний порядковий номер, що вноситься до Плану комплексного використання сил і засобів.

Територія адміністративної дільниці (її розміри та межі) визначається, а за необхідності уточняється або переглядається (зменшується або збільшується), начальником відділу (відділення) поліції за поданням начальника підрозділу патрульної поліції з обов'язковим урахуванням чисельності населення, яке проживає на дільниці, стану оперативної обстановки, особливостей території та адміністративного поділу міста (району) індивідуально диференційованої площі залежно від кількості населених пунктів, віддаленості їх між собою.

До основних завдань та функцій сектору превенції належать:

- організація заходів із забезпечення публічної безпеки, безпеки дорожнього руху, профілактики злочинності, у тому числі – у дитячому середовищі (ювенальної превенції), координація діяльності дільничних офіцерів поліції, забезпечення роботи дозвільної системи;
- забезпечення охорони прав і свобод людини, публічної безпеки і порядку, протидія злочинності;
- організація проведення дільничними (старшими дільничними) офіцерами поліції особистого прийому громадян на території обслуговування та перевірки викладеної у їх зверненнях інформації;
- організація превенції правопорушень на адміністративній території обслуговування, проведення профілактичних заходів у навчальних, дошкільних закладах та серед громади, здійснення ювенальної превенції;
- взаємодія з групами реагування патрульної поліції та надання їм допомоги під час реагування на повідомлення про правопорушення та інші події, а також надання допомоги слідчо-оперативній групі на місцях учинення кримінальних правопорушень;
- налагодження співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування, активна участь у житті громади, у першу чергу в частині виявлення та вирішення проблемних питань у сфері публічної безпеки і порядку;
- проведення профілактичної роботи з особами, які перебувають на профілактичних обліках поліції;
- забезпечення та здійснення контролю за дотриманням фізичними і юридичними особами спеціальних правил і порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система;
- надання, у межах компетенції поліції, допомоги найбільш незахищеним верствам населення: престарілим, самотнім громадянам, дітям із проблемних сімей, багатодітним, малозабезпеченим сім'ям, запобігання та мінімізація впливу кримінального елементу на таких громадян.
- підготовка та надання до секторів реагування патрульної поліції позмінного плану-

завдання за результатами аналізу криміногенної ситуації, з урахуванням графіка відпрацювання підоблікових осіб, запланованих масових заходів та іншої інформації щодня (з понеділка по четвер – на наступну добу, у п'ятницю – на наступні три доби) [2].

Підсумовуючи, слід зазначити, що з впровадженням нових форм роботи суспільство очікує від Національної поліції серйозних результатів. На сьогодні, правоохоронна система набуває тотальних змін, реформування здійснюється швидкими темпами, нові вимоги докорінно змінюють критерії оцінки діяльності поліції. На мою думку, завдяки спільним зусиллям буде побудовано принципово новий правоохоронний орган, в якому кожен поліцейський професійно і чесно служитиме українському народу. Реформування допоможе поліції стати справжнім партнером для суспільства, відновити довіру населення до органів правопорядку, щоб кожний громадянин відчував у поліцейському реального та надійного захисника своїх прав та інтересів.

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Організація діяльності підрозділів патрульної поліції та відділень моніторингу відокремлених структурних підрозділів (відділів, відділень) територіальних органів Національної поліції України [текст]: метод. рек. / ДООЗОР Національної поліції України. – 26 с.

**Старший викладач кафедри теорії
держави та права НАВС, к.ю.н.
Доцент кафедри теорії держави та
права НАВС**

**Харченко Наталія Петрівна, Тихомиров Денис Олександрович
ПРАВОВИЙ РЕЖИМ: ПЛЮРАЛІЗМ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ**

Окреслення окремих аспектів правового режиму дослідниками в наукових працях є доволі фрагментарним, що унеможливорює сформулювати єдине визначення поняття правового режиму, розкрити його зміст, особливості, структуру, види. Плюралізм загальнотеоретичних досліджень у цій сфері призводить до доволі дискусійного, а інколи й суперечливого застосування цієї категорії в галузевих розвідках.

Поняття «режим» походить з латини «regimen» – управління [1, с. 493] та від французького «regime» – порядок (упорядковувати) [2, с. 722].

У тлумачних словниках цей термін має декілька трактувань: 1) державний лад; 2) установлений порядок будь-чого; 3) умови діяльності, праці, існування будь-чого; 4) систему заходів, правил, вимог, норм, принципів, запроваджуваних для досягнення певної мети [3-6].

Отже, поняття «режим» є складним та багатоаспектним, що уможливорює його оперування у різних галузях знань. Зокрема нині воно дедалі інтенсивніше впроваджується у вітчизняне законодавство. Здебільшого категорія «режим» застосовується в підзаконних нормативно-правових актах.

Попри таку розгалужену систему нормативно-правових актів, де застосовуються категорії «режим» чи «правовий режим», й донині відсутні їх дефініції.

До наукового обігу цей термін було введено російським правником С. С. Алексєєвим. На його думку, правовий режим – порядок регулювання, який виражений у комплексі правових засобів, що характеризують особливе поєднання взаємодіючих між собою дозволів та заборон, а також позитивних зобов'язань, які утворюють особливу направленість регулювання [7, с. 185].

Подальшого розроблення ця тематика знайшла відображення в загальнотеоретичних наукових розвідках В. М. Корельського, А. В. Малька, Н. І. Матузова, В. Д. Перевалова, Є. Ф. Шамсувої та інших.

Так, Н. І. Матузов та А. В. Малько розглядають правовий режим як особливий порядок правового регулювання, який виражається у певному поєднанні юридичних засобів і який створює бажаний соціальний стан і конкретний ступінь сприятливості або несприятливості для